

Drugi kolokvij iz Algebre 2

Ljubljana, 7. februar 2003

1. Naj bo G abelova grupa moči p^n za neko praštevilo p in naravno število n . Naj bo X množica vseh elementov iz G , ki so največjega možnega reda. Pokaži, da množica X generira grupo G .
2. Naj bo F prosti objekt v kategoriji \underline{Kat} nad množico X (skupaj s preslikavo $i : X \rightarrow F$). Naj bo kategorija \underline{Kat} takšna, da so vsi njeni objekti tudi množice. Definirajmo kategorijo \underline{Kat}_1 tako, da bodo njeni objekti natanko vse preslikave množic $f : X \rightarrow A$, kjer je A poljuben objekt iz \underline{Kat} . Morfizem v \underline{Kat}_1 iz $f : X \rightarrow A$ v $g : X \rightarrow B$ pa naj bo tak morfizem $h : A \rightarrow B$ kategorije \underline{Kat} , da velja $hf = g$. Preveri, da je \underline{Kat}_1 res kategorija in da je $i : X \rightarrow F$ univerzalno odbijajoči objekt kategorije \underline{Kat}_1 .
3. Naj bo K komutativni kolobar z enico, I pa tak ideal v K , da so vsi njegovi elementi nilpotenti. Če s $\pi : K \rightarrow K/I$ označimo kanonični epimorfizem, potem pokaži, da je $x \in K$ enota natanko tedaj, ko je $\pi(x) \in K/I$ enota.
4. Naj bo n neko naravno število. Če je grupa enot kolobarja \mathbf{Z}_n ciklična, potem pokaži, da premore $\phi(\phi(n))$ generatorjev. (Namig: koliko elementov ima grupa enot kolobarja \mathbf{Z}_n ?)
5. (UM+TM)

Naj bo K kolobar z enico in s karakteristiko n . Naj bo $a \in K$. Pokaži:

- (a) Predpisa $\phi_a(1) = 1$ in $\phi_a(x) = a$ enolično določata homomorfizem $\mathbf{Z}[x] \rightarrow K$.
- (b) Kolobar, generiran z elementoma 1 in a , je komutativni podkolobar v K .
- (c) Če je kolobar K moči n , potem je izomorfen kolobarju \mathbf{Z}_n .
- (d) Če je kolobar K moči p^2 , kjer je p praštevilo, potem je komutativen.

(PM+RM)

Če je I levi ideal kolobarja K , potem pokaži, da je množica $A(I) = \{k \in K; kx = 0 \text{ za vse } x \in I\}$ ideal v kolobarju K .